# НАСОКИ (ЕС) 2020/1554 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

## от 14 октомври 2020 година

## за изменение на Насоки ЕЦБ/2011/23 по отношение на честотата на отчитане на Европейската централна банка относно качеството на външната статистика (ЕЦБ/2020/52)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално членове 3.1, 3.3, 5.1, 12.1, 14.3 и 16 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка ([1]), и по-специално член 4 от него,

като има предвид, че:

(1) Оценката на качеството на данните в областта на външната статистика се извършва в съответствие с Рамката за качество на статистиката на Европейската централна банка (ЕЦБ) и включва редовен отчет, представян от Изпълнителния съвет на Управителния съвет на ЕЦБ. Наблюдението на качеството на данните е от решаващо значение и следва да се извършва своевременно.

(2) Трябва обаче да се постигне точният баланс между необходимостта от наблюдение и честотата на отчитане на съответната информация на Управителния съвет. Поради това е необходимо да се актуализира честотата, с която Изпълнителният съвет се отчита пред Управителния съвет относно качеството на външната статистика. За да се даде възможност за извършване на анализ на качеството, Изпълнителният съвет следва да представи първия отчет за качеството пред Управителния съвет след приемането на настоящите насоки до края на 2022 г.

(3) Понятията в основата на събирането и съставянето на външна статистика са стабилни и утвърдени в шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (РПБ6) на Международния валутен фонд ([2]). Тези понятия обаче често изискват пояснения, като някои от тях са от особена важност за коректното съставяне на агрегатите за еврозоната. Ето защо е необходимо актуализиране на понятията за финансова сметка и международна инвестиционна позиция, съдържащи се в приложение III към Насоки 2012/120/ЕС на Европейската централна банка (ЕЦБ/2011/23) ([3]) ;

(4) Когато се установяват сериозни проблеми в качеството на данните, е целесъобразно на Изпълнителния съвет да се даде възможността да предоставя на Управителния съвет допълнителни отчети, доколкото счита това за необходимо. Поради същата причина също така е подходящо да се осигури възможност Изпълнителният съвет да упражни това право на преценка считано от 2022 г.

(5) В съответствие с Рамката за качество на статистиката на ЕЦБ е подходящо предоставянето на публичен достъп до определена информация от тези отчети.

(6) Считано от 1 март 2021 г. Насоки (ЕС) 2018/1151 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2018/19) ([4]) предвиждат Изпълнителният съвет да представя веднъж годишно на Управителния съвет отчет за качеството на външната статистика. За да се постигне точният баланс между необходимостта от наблюдение и честотата на отчитане на съответната информация на Управителния съвет, установената в Насоки ЕЦБ/2011/23 честота следва да бъде сведена до отчитане веднъж на две години. Ето защо от съображения за прозрачност следва да се предвиди достатъчно време между прилагането на изискването за отчитане веднъж годишно съгласно Насоки (ЕС) 2018/1151 и прилагането на последното изискване за отчитане веднъж на две години съгласно настоящите насоки. Поради това националните централни банки (НЦБ) и Изпълнителният съвет следва да бъдат задължени да изпълняват настоящите насоки считано от 1 юли 2021 г.

([1]) ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.

([2]) Достъпно на: https://www.imf.org/

([3]) Насоки 2012/120/ЕС на Европейската централна банка от 9 декември 2011 г. относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2011/23) (ОВ L 65, 3.3.2012 г., стр. 1).

([4]) Насоки (ЕС) 2018/1151 на Европейската централна банка от 2 август 2018 г. за изменение на Насоки ЕЦБ/2011/23 относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2018/19) (ОВ L 209, 20.8.2018 г., стр. 2).

(7) Поради това Насоки ЕЦБ/2011/23 следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

*Член 1*

**Изменения**

Насоки ЕЦБ/2011/23 се изменят, както следва:

1. В член 6 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Без да се накърняват функциите на ЕЦБ по наблюдение, предвидени в приложение V, НЦБ в сътрудничество с другите компетентни власти съгласно член 4 при необходимост осигуряват наблюдение и оценка на качеството на статистическата информация, предоставяна на ЕЦБ. ЕЦБ своевременно извършва оценка на тези данни по сходен начин.

Изпълнителният съвет на ЕЦБ се отчита веднъж на две години пред Управителния съвет на ЕЦБ относно качеството на външната статистика, предоставяна на ЕЦБ. Отчетът се представя от Изпълнителния съвет на Управителния съвет до края на годината, следваща всеки съответен двугодишен период. Първият двугодишен отчет следва да бъде представен до края на 2022 г. Изпълнителният съвет може да направи този отчет или извлечение от него публично достъпно.“

2. В член 6 се добавя следният параграф 5:

„5. От 1 януари 2022 г., когато открива сериозни проблеми в качеството на данните, Изпълнителният съвет може да предоставя на Управителния съвет допълнителни отчети, доколкото е необходимо.“

3. Приложение III се изменя в съответствие с приложението към настоящите насоки.

*Член 2*

**Действие и изпълнение**

1. Настоящите насоки пораждат действие на датата, на която националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото, бъдат уведомени за тях.

2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да спазват настоящите насоки от 1 юли 2021 г.

*Член 3*

**Адресати**

Адресати на настоящите насоки са всички централни банки от Евросистемата.

Съставено във Франкфурт на Майн на 14 октомври 2020 година.

*За Управителния съвет на ЕЦБ*
*Председател на ЕЦБ*
Christine LAGARDE

*ПРИЛОЖЕНИЕ*

Раздел 1, подраздел „B. *Финансова сметка и международна инвестиционна позиция*“ от приложение III към Насоки ЕЦБ/2011/23 се изменя, както следва:

„B. *Финансова сметка и международна инвестиционна позиция*

По принцип във финансовата сметка се записват транзакции с финансови активи и пасиви между резидентни и нерезидентни институционални единици. За да се гарантира обаче коректното съставяне на агрегатите за еврозоната, всички размени между резидентни институционални единици на финансови инструменти, емитирани от нерезиденти, и между нерезидентни институционални единици на финансови инструменти, емитирани от резиденти, следва да бъдат записвани като финансови транзакции, т.е. следвайки стриктно подхода длъжник/кредитор.

Финансовата сметка показва транзакциите в нетно изражение: нетните придобивания на финансови активи съответстват на придобиванията на активи, намалени с отчисляването на активи.

Международната инвестиционна позиция (МИП) показва, в края на всяко тримесечие, стойността на финансовите активи на резидентите на дадена икономика, които са вземания към нерезиденти, и задължения на резидентите на дадена икономика, по отношение на нерезиденти, плюс златни кюлчета, държани като резервни активи. Разликата между активите и пасивите е нетната позиция в МИП и представлява нетно вземане или нетно задължение по отношение на „Останал свят“.

Стойността на МИП в края на периода е резултат от позициите в края на предходния период, транзакциите през текущия период и другите промени, които са породени от причини, различни от транзакции между резиденти и нерезиденти, които от своя страна могат да се дължат на други промени в обема и преоценките, дължащи се на промени в обменни курсове или цени.

Според функционалното подразделяне трансграничните финансови транзакции и позиции се класифицират като преки инвестиции, портфейлни инвестиции, финансови деривати (различни от резерви) и опции върху акции на наетите лица, други инвестиции, и резервни активи. Трансграничните финансови транзакции и позиции се класифицират допълнително според вида на инструмента и институционалния сектор.

Пазарните цени са основата за оценката на транзакции и позиции. Номиналните оценки се използват за позиции в непрехвърляеми инструменти, а именно заеми, депозити и други сметки за вземания/задължения. Транзакциите с такива инструменти обаче се оценяват по пазарни цени. За да се отчете несъответствието между пазарната оценка на транзакциите и номиналната оценка на позициите, продавачът записва преоценки, дължащи се на други промени в цените през периода, през който се извършва продажбата, равни на разликата между номиналната стойност и стойността на транзакцията, докато купувачът записва обратната сума като преоценки, дължащи се на други промени в цени. Подобни вписвания се срещат за транзакции и позиции по преките инвестиции в собствен капитал, където позициите отразяват собствените средства по счетоводна стойност (вж. следващия раздел).

Финансовата сметка на платежния баланс и МИП включват компенсиращи записи за начислен доход по инструментите, класифицирани в съответните функционални категории.

6.1. Преки чуждестранни инвестиции

Пряката инвестиция е свързана с резидент на една икономика, който има контрол или значителна степен на влияние върху управлението на предприятие, което е резидент на друга икономика. Следвайки международните стандарти (BPM6), прякото или непряко притежаване на 10 % или повече от правата на глас в предприятие, което е резидент на една икономика, от инвеститор, резидент на друга икономика, е доказателство за такова отношение. Въз основа на този критерий може да съществува пряко инвестиционно отношение между редица свързани предприятия, независимо дали връзката включва една или няколко вериги. То може да обхваща дъщерни дружества, непреки дъщерни дружества и свързани дружества на предприятия с преки инвестиции. След като веднъж се създаде пряка инвестиция, всички последващи финансови потоци/наличности между свързаните предприятия се записват като транзакции/позиции в преки инвестиции.

Дяловият капитал обхваща капитала в клоновете, както и всички дялове в дъщерните и свързаните дружества. Реинвестираната печалба се състои от компенсиращия запис за дела от печалбата на прекия инвеститор, която не е разпределена като дивиденти от дъщерните или свързаните дружества и печалбите на клоновете, които не са прехвърлени на прекия инвеститор, и се записва като „инвестиционен доход“ (вж. 3.2.3).

Дяловият капитал в преките инвестиции и дългът допълнително се разбиват по компоненти според вида на отношението между лицата и според посоката на инвестицията. Могат да бъдат разграничени три вида отношения по преките инвестиции:

а) инвестиция на преки инвеститори в предприятия с преки инвестиции. Тази категория включва инвестиционни потоци (и наличности) от прекия инвеститор към неговите предприятия с преки инвестиции (независимо от това дали е предмет на пряк или непряк контрол или влияние);

б) обратно инвестиране. Този вид отношения обхваща инвестиционни потоци (и наличности) от предприятията с преки инвестиции към прекия инвеститор;

в) между други свързани предприятия. Този вид обхваща потоци (и наличности) между предприятия, които не се контролират и не си оказват влияние помежду си, а се намират под контрола или влиянието на един и същи пряк инвеститор.

Във връзка с оценката на позициите на преките инвестиции за дяловия капитал, котиран на фондови борси, се извършва оценка по пазарни цени. И обратно, в случай на дружества с преки инвестиции, които не са котирани на фондови борси, дяловият капитал се оценява въз основа на счетоводна стойност, използвайки обща дефиниция със следните счетоводни статии:

i) внесен капитал (с изключение на собствени акции и включително премийни резерви);

ii) всички видове резерви (включително инвестиционни субсидии, когато счетоводните насоки ги разглеждат като резерви на дружествата);

iii) неразпределена печалба минус загуби (включително резултати за текущата година).

За дялове от капитала на некотирани дружества, транзакциите, записани във финансовата сметка могат да се различават от собствените средства по счетоводна стойност, вписани в МИП. Такива разлики се записват като преоценки поради други промени в цените.

Като най-добра практика се препоръчва всички държави членки да започнат да съставят статистика за преките чуждестранни инвестиции в дялов капитал и реинвестираните печалби на базата на резултатите от проучванията на преките чуждестранни инвестиции, които да се събират поне веднъж годишно(*).

(*) Трябва да се премахнат следните неприемливи практики: i) изборът на критерий за оценка да се оставя на отчетните единици (пазарни или счетоводни стойности); ii) прилагането на метода на постоянна инвентаризация/натрупване на потоци от платежния баланс при съставяне на статистиката на наличностите.

### 6.2. Портфейлни инвестиции

Портфейлните инвестиции включват транзакции и позиции с дългови ценни книжа или ценни книжа, свързани с дялово участие, различни от включените в преките инвестиции или резервните активи. Портфейлните инвестиции включват ценни книжа, свързани с дялово участие, акции на инвестиционни фондове и дългови ценни книжа, освен ако не са категоризирани като преки инвестиции или като резервни активи. Сделки като споразумения за обратно изкупуване и отпускане на заеми срещу ценни книжа се изключват от портфейлните инвестиции. Транзакциите и позициите на портфейлните инвестиции се оценяват по пазарни цени. В случай на портфейлни инвестиции в некотирани ценни книжа обаче могат да възникнат разлики в оценката на транзакциите и позициите, както в случая на преки инвестиции в некотирани акции. Също и в този случай тези разлики следва да бъдат записани като преоценки поради други промени в цените.

В приложение VI се определя общ подход за събирането на данни относно портфейлните инвестиции.

#### 6.2.1. ЦЕННИ КНИЖА, СВЪРЗАНИ С ДЯЛОВО УЧАСТИЕ

Капиталовите ценни книжа обхващат всички инструменти, представляващи вземания на остатъчната стойност на предприятия и квазикорпоративни предприятия, след като са удовлетворени вземанията на всички кредитори. За разлика от дълговите ценни книжа, капиталовите ценни книжа по правило не предоставят на притежателя право на предварително определена сума или на сума, определена по фиксирана формула. Капиталовите ценни книжа включват котирани акции и некотирани акции.

Котираните акции са ценни книжа, свързани с дялово участие, които са котирани на призната фондова борса или друга форма на вторичен пазар. Некотираните акции са ценни книжа, свързани с дялово участие, които не са котирани на борса.

#### 6.2.2. АКЦИИ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Акциите на инвестиционни фондове са емитирани от инвестиционни фондове. Те са известни като „дялове“, ако фондът е договорен. Инвестиционните фондове представляват колективни инвестиционни предприятия, чрез които инвеститори обединяват средства за инвестиране във финансови и/или нефинансови активи. Акциите на инвестиционни фондове играят специална роля във финансовото посредничество като вид колективно инвестиране в други активи, така че те се идентифицират отделно от другите ценни книжа, свързани с дялово участие. Освен това третирането на техния доход се различава, защото трябва да бъде начислена реинвестираната печалба.

6.2.3. ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА

Дълговите ценни книжа са прехвърляеми инструменти, служещи като доказателство за дълг. Те включват облигации с различен срок на падеж, прехвърляеми депозитни сертификати, търговски ценни книжа, необезпечени облигации, обезпечени с активи ценни книжа, инструменти на паричния пазар и подобни инструменти, които обикновено се търгуват на финансовите пазари. Транзакциите и позициите в дългови ценни книжа се разделят според първоначалния матуритет на краткосрочни и дългосрочни.

6.2.3.1. *КРАТКОСРОЧНИ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА*

Краткосрочните дългови ценни книжа са платими при поискване или са издадени с първоначален матуритет равен на или по-малък от една година. Те обикновено предоставят на притежателя безусловното право да получава заявена, фиксирана парична сума на определена дата. Тези инструменти обикновено се търгуват с отстъпка на организираните пазари. Отстъпката зависи от лихвата и оставащия срок до падежа.

6.2.3.2. *ДЪЛГОСРОЧНИ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА*

Дългосрочните дългови ценни книжа са издадени с първоначален матуритет по-голям от 1 година или без посочен матуритет (различни от такива при поискване, които са включени в краткосрочните). Те по правило предоставят на притежателя: а) безусловно право на фиксиран паричен доход или договорно определен вариращ паричен доход (като изплащането на лихвите е независимо от печалбите на длъжника), и б) безусловно право на фиксирана сума, включена в изплащането на главницата на определена дата или дати.

Записването на транзакции в платежния баланс става, когато кредиторите или длъжниците вписват вземането или задължението в техните счетоводни книги. Транзакциите се записват с получената или платена ефективна цена, без комисионите и разходите. Така в случай на ценни книжа с купони се включва начислената лихва от последното изплащане на лихва, а в случай на ценни книжа, емитирани с отстъпка, се включва лихвата, натрупана от момента на емитиране. Включването на начислената лихва се изисква за финансовата сметка на платежния баланс и за МИП. За тези записи е необходимо да има компенсиращи записи в техните съответни сметки за дохода.

## 6.3. Финансови деривати (различни от резерви) и права на заети лица за придобиване на акции

Договорите за финансови деривати са финансови инструменти, свързани с друг специфичен финансов инструмент, индикатор или стока, чрез които могат да се търгуват на финансовите пазари специфични финансови рискове (като например лихвен риск, валутен риск, риск от промяна в цените на акциите и стоките, кредитен риск и т.н.). Тази категория се идентифицира отделно от другите категории, защото се отнася до прехвърляне на риск, а не до предоставяне на средства или други ресурси. За разлика от другите функционални категории, финансовите деривати не генерират първичен доход. Нетните потоци, свързани с лихвените деривати, се записват като финансови деривати, а не като инвестиционен доход. Транзакциите и позициите във финансови деривати се третират отделно от стойностите на финансовите инструменти, с които са свързани. В случай на опции се записва пълната премия (т.е. покупната/продажната цена на опциите и включената цена на услугата). Плащанията по възстановими маржини се състоят от пари в брой или друго обезпечение, депозирано за защита на контрагент срещу риск от неизпълнение. Те се класифицират като депозити под други инвестиции (ако пасивите на длъжника са включени в широките пари) или в други сметки за вземания/задължения. Плащанията по невъзстановими маржини (също известни като вариационен маржин) намаляват финансовия пасив, създаден чрез дериват, поради което те се класифицират като транзакции с финансови деривати.

Оценката на финансовите деривати трябва да се извършва на база ежедневно преизчисляване по пазарна цена. Промените в цените на дериватите се записват като печалби или загуби (преоценки поради промени в цените). Записването на транзакции с финансови деривати се извършва, когато кредиторите и длъжниците записват вземането или задължението в техните счетоводни книги. Поради практически проблеми, възникващи при разделяне на потоците активи и пасиви за някои деривати, всички транзакции с финансови деривати в платежния баланс на еврозоната се записват на нетна база. Позициите на активите и пасивите на финансовите деривати в статистиката на МИП се записват на брутна база с изключение на онези финансови деривати, които попадат в категорията резервни активи, които се записват на нетна база. По практически съображения включените деривати не се разграничават от базисния инструмент, с който са свързани.

Правата на заети лица за придобиване на акции са опции за закупуване на акции на дружество, предложени на наетите лица на дружество като форма на възнаграждение. Ако правата на заети лица за придобиване на акции могат да бъдат търгувани на финансови пазари без ограничение, те се класифицират като финансов дериват.

## 6.4. Други инвестиции

Другите инвестиции са дефинирани като остатъчна категория, която включва позиции и транзакции, различни от включените в преките инвестиции, портфейлните инвестиции, финансовите деривати и правата на заети лица за придобиване на акции или резервните активи. Доколкото следните класове финансови активи и пасиви не са включени в преките инвестиции или резервните активи, другите инвестиции включват: а) друго капиталово участие, б) валута и депозити, в) заеми (включително използване на кредит на МВФ и заеми от МВФ), г) застрахователни и пенсионни схеми и стандартни гаранционни схеми, д) търговски кредити и аванси, е) други сметки за вземания/задължения, и ж) разпределение на специални права на тираж (СПТ) (държането на СПТ е включено в резервните активи).

За заеми, депозити и други сметки за вземания/задължения, продадени с отстъпка, стойностите на транзакциите, вписани във финансовата сметка, могат да се различават от номиналните стойности, записани в МИП. Такива разлики се записват като преоценки поради други промени в цените.

### 6.4.1. ДРУГИ КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Другите капиталови инструменти включват капиталово участие, което не е под формата на ценни книжа и поради това не са включени в портфейлните инвестиции. Участието в капитала на някои международни организации не е под формата на ценни книжа и поради това се класифицира като други капиталови инструменти.

### 6.4.2. ВАЛУТА И ДЕПОЗИТИ

Валута и депозити включва парите в обращение и депозитите. Депозитите са стандартни, непрехвърляеми договори, предлагани на потребители на общо основание от депозитни институции, допускащи внасяне и последващо теглене на променливи парични суми от кредитора. Депозитите обикновено включват гаранция от длъжника за връщане на главницата на инвеститора.

Разликата между „заеми“ и „валута и депозити“ зависи от естеството на получателя. Това означава, че по отношение на активите парите, предоставени от резидентния сектор на държателите на парични средства на нерезидентни банки, се класифицират като „депозити“, а парите, предоставени от резидентния сектор на държателите на парични средства на нерезидентни небанкови институции (т.е. институции, различни от банки), се класифицират като „заеми“. По отношение на пасивите парите, взети от резидентни небанкови институции, т.е. които не са парично-финансови институции (ПФИ), винаги се класифицират като „заеми“. В крайна сметка това различие означава, че всички транзакции между резидентни ПФИ и нерезидентни банки се класифицират като „депозити“.

### 6.4.3. ЗАЕМИ

Заемите са финансови активи: а) които са създадени, когато кредитори отдават в заем средства пряко на длъжници, и б) които се подкрепят от непрехвърляеми документи. Тази категория включва всички заеми, включително ипотеки, финансов лизинг и операции тип „репо-сделка“. Всички операции тип „репо-сделка“, т.е. споразумения за обратно изкупуване, операции по продажба/покупка с уговорка за обратна покупка/продажба и заемане на ценни книжа (с размяна на парични наличности като обезпечение) се третират като обезпечени заеми, а не като окончателни покупки/продажби на ценни книжа, и се записват като „Други инвестиции“ в сектора на резидента, който извършва операциите. Подобно третиране, което е и в съответствие със счетоводната практика на банките и другите финансови предприятия, е предназначено да отрази по-точно икономическата същност на тези финансови инструменти.

### 6.4.4. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ И ПЕНСИОННИ СХЕМИ И СТАНДАРТНИ ГАРАНЦИОННИ СХЕМИ

Това включва следното: а) технически резерви на общо застраховане, б) права по животозастрахователни полици и анюитети, в) право на пенсия, вземания на пенсионни фондове от ръководителите на пенсионните схеми и права по отношение на фондове, различни от пенсионни, и г) провизии за искания по стандартизирани гаранции.

### 6.4.5. ТЪРГОВСКИ КРЕДИТИ И АВАНСИ

Търговски кредити и аванси са финансови вземания, произтичащи от прякото разсрочване на плащания от страна на доставчици на стоки и услуги по отношение на техни клиенти, и авансови плащания за работа, която е в процес на изпълнение, или ще бъде предприета, под формата на предварително плащане от клиенти за стоки и услуги, които все още не са предоставени. Търговски кредити и аванси се пораждат, когато плащането за стоки и услуги не е извършено в момента на промяна на собствеността върху стоката или на предоставяне на услугата.

6.4.6. ДРУГИ СМЕТКИ ЗА ВЗЕМАНИЯ/ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Тази категория се състои от вземания или задължения, различни от включените в търговски кредити и аванси или в други инструменти. Обхваща финансови активи и пасиви, създадени като насрещни на сделки, когато съществува времева разлика между тези транзакции и съответните плащания. Включва задължения за данъци, покупка и продажба на ценни книжа, възнаграждения за заемане на ценни книжа, възнаграждения за заемане на злато, надници и заплати, дивиденти и социалноосигурителни вноски, които са начислени, но все още не са платени.

6.4.7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СПЕЦИАЛНИ ПРАВА НА ТИРАЖ (СПТ)

Разпределението на СПТ на членове на МВФ е показано като пасив, поет от получателя по СПТ в друга инвестиция, със съответен запис под СПТ в резервни активи.

## 6.5. Резервни активи

Резервните активи са онези външни активи, които са вече на разположение и контролирани от органите на паричната политика за посрещане на нуждите за финансиране на платежния баланс, за интервенция на валутните пазари за управление на обменния курс на валутата и за други свързани с това цели (като например поддържане на доверието във валутата и икономиката или за да служат като база за външни заеми). Резервните активи трябва да бъдат активи в чуждестранна валута, вземания по отношение на нерезиденти и активи, които действително съществуват. Потенциалните активи се изключват. В основата на понятието „резервни активи“ стоят понятията „контрол“ и „наличност за използване“ от органите на паричната политика.

Резервните активи на еврозоната се състоят от резервните активи на Евросистемата, т.е. резервните активи на ЕЦБ и резервните активи на националните централни банки (НЦБ) от еврозоната.

Резервните активи трябва: i) да бъдат под ефективния контрол на органа на паричната политика на Евросистемата, т.е. ЕЦБ или НЦБ от еврозоната, и ii) да бъдат високоликвидни, търгуеми и кредитнонадеждни вземания на Евросистемата от резиденти извън еврозоната, деноминирани в конвертируема валута, различна от еврото, плюс монетарно злато, резервни позиции в МВФ и СПТ.

Това определение изрично изключва вземанията в чуждестранна валута от резиденти на еврозоната и вземанията в евро да бъдат разглеждани като резервни активи на национално ниво или на ниво еврозона. По аналогичен начин позициите в чуждестранна валута на централните правителства и/или министерствата на финансите не се включват в определението за резервните активи на еврозоната съгласно институционалните механизми, предвидени в Договора за функционирането на Европейския съюз.

Резервните активи на ЕЦБ са обединени в съответствие с член 30 от Устава на Европейската система на централните банки, като по този начин се счита, че са под прекия и ефективен контрол на ЕЦБ. Доколкото не се извършва по-нататъшно прехвърляне на собственост, държаните от НЦБ резервни активи са под техен пряк и ефективен контрол и се третират като резервни активи на всяка отделна НЦБ.

Резервите на Евросистемата се съставят на брутна база без прихващане на свързаните с резервите пасиви (с изключение на онези резервни активи, които са включени в подкатегорията „финансови деривати“, записвани на нетна база).

Оценката се базира на пазарните цени, като се използват: а) за транзакциите — преобладаващите пазарни цени по времето, когато се извършва транзакцията, и б) за позиции — средни пазарни цени при затваряне в края на референтния период. Преобладаващите пазарни обменни курсове по времето, когато се извършва транзакцията и средните пазарни цени при затваряне в края на референтния период се използват съответно при конвертиране в евро на транзакциите и деноминираните в чуждестранна валута налични активи.

Виждането, че ликвидността в друга чуждестранна валута, която не е включена в статията на резервните активи в статистиката на платежния баланс и международната инвестиционна позиция, също така може да бъде важен индикатор за способността на страната да посрещне задълженията си в чуждестранна валута, става все по-разпространено и е възприетото от Специалния стандарт за разпространение на данни (Special Data Dissemination Standard) на МВФ. При изчисляването на ликвидността в чуждестранна валута, данните за брутните резерви трябва да се допълнят с информация за други активи в чуждестранна валута и свързани с резервите пасиви. Съответно месечните данни за (бруто) резервните активи на Евросистемата се допълват с информация за други активи в чуждестранна валута и безусловни и условни краткосрочни нетни изтичания на брутни резервни активи, класифицирани според остатъчния падеж. Нещо повече, необходимо е и разграничаване между брутните резервни активи, деноминирани във валути от кошницата на СПТ (общо) и други валути (общо) с тримесечно закъснение.

6.5.1. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Монетарното злато е злато, което е собственост на органите на паричната политика (или на други, които попадат под ефективния контрол на органите на паричната политика) и което се държи като резервни активи. То включва златни кюлчета и сметки за неразпределено злато при нерезиденти, които дават претенция за доставка на злато.

Наличностите в монетарно злато трябва да останат непроменени във всички обратими транзакции със злато (суапове със злато, репо-сделки, заеми и депозити).

6.5.1.1. **Авоарите в злато** са под формата на монети, слитъци или кюлчета с чистота най-малко 995 части на 1 000, включително такива златни кюлчета, държани в сметки за разпределено злато.

6.5.1.2. **Сметките за неразпределено злато** представляват претенция срещу оператора на сметката за доставка на злато. За тези сметки, доставчикът на сметката има право на собственост върху резервна база от физически разпределено злато и издава деноминирани в злато вземания на титуляри на сметки. Сметки за неразпределено злато, което не е класифицирано като монетарно злато, се включват като валута и депозити в други инвестиции.

6.5.2. СПТ

СПТ са международни резервни активи, създадени от МВФ и разпределени на членове за допълване на съществуващите официални резерви. СПТ се държат единствено от органите на паричната политика на членовете на МВФ и от ограничен брой международни финансови институции, които са упълномощени държатели.

6.5.3. РЕЗЕРВНА ПОЗИЦИЯ ПРИ МВФ

Това е сумата от: а) „резервния транш“, т.е. сумите в чуждестранната валута, включително СПТ, които страна членка може да изтегли от МВФ с кратко предизвестие; и б) задлъжнялост на МВФ съгласно договор за заем в Сметката на общите ресурси, която вече е на разположение на страната членка.

6.5.4. ДРУГИ РЕЗЕРВНИ АКТИВИ

Те обхващат валута и депозити, ценни книжа, финансови деривати и други вземания. Депозитите се отнасят за онези, които са налични при поискване. Ценните книжа включват ликвидни и търгуеми капиталови участия и дългови ценни книжа, емитирани от нерезиденти, включително акции или дялове на инвестиционни фондове. Финансовите деривати се записват в резервните активи само, ако дериватите, отнасящи се до управлението на резервните активи, са неразделна част от оценката на тези активи. Другите вземания включват заеми към нерезидентни небанкови институции, дългосрочни заеми към доверителна сметка на МВФ и други финансови активи, които не са включени преди това, но отговарят на определението за резервни активи.“.